

ЗВІТ ВІДДІЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА 2014 Р.

Важливим завданням роботи відділення економіки Академії наук Вищої освіти України є виявлення проблемних питань підвищення конкурентоспроможності вищої освіти України, економіки держави, регіонів і суб'єктів господарювання, підвищення інтелектуального капіталу держави та розробка креативних пропозицій щодо їх розв'язання; . Для вирішення поставлених завдань визначено мету діяльності, яка полягає в активній громадській позиції і участі у вирішенні актуальних для вітчизняної економіки питань; здійсненні плідної інтегрованої наукової та освітянської діяльності, яка направлена на постійний трансфер технологій і, на цій основі, забезпечення модернізації освіти та економіки України.

Задля досягнення поставленої мети під егідою АН ВО України проведено наступні заходи:

1. 19 вересня в Запорізькому національному університеті відбулося засідання III міжнародного круглого столу **«Інтеграція освіти, науки і бізнесу»**. Участь у ньому взяли представники українських і закордонних вищих навчальних закладів, керівники державних та громадських установ і організацій, підприємці та студенти.

Організаторами чергового міжнародного круглого столу з економічних питань виступили **Міністерство освіти і науки України, Запорізька обласна державна адміністрація, Запорізький національний університет, Академія наук вищої освіти України, Академія економічних наук України та Всеукраїнська спілка вчених-економістів.**

Серед гостей ЗНУ були академік-секретар Відділення історії Академії наук вищої освіти України Володимир Ляхоцький, віце-президент Академії економічних наук України Микола Білопольський, генеральний директор Державної організації «Регіональний фонд підтримки підприємництва в Запорізькій області»

Володимир Степаненко, керівник центру екологічної культури в Запоріжжі
Наталія Пічкур, голова Асоціації фермерів та приватних землевласників Василівського району

Запорізької області Віктор Дубас, директор Економіко-гуманітарного інституту ЗНТУ Петро Гудзь, магістр Економічного університету в Катовіцах (Польща), випускник економічного факультету ЗНУ Олексій Міняйло. **У роботі круглого столу взяли участь і представники ЗНУ** - завідувач кафедри міжнародної економіки та економічної теорії ЗНУ Дмитро Бабміндра, професор цієї кафедри Володимир Вишняков, професор кафедри економічної кібернетики ЗНУ Ігор Козін, а також науковці з київських, луганських, дніпропетровських вишів.

Головним завданням учасників цього широкомасштабного заходу стало обговорення нагальних питань економічного розвитку, економічної безпеки та перспектив зростання нашої держави. Під час засідання представники науки та бізнесу обмінялися ідеями і обговорили можливості створення спільних проектів у сферах технологічного трансферу та інновацій.

Захід відкрила **декан економічного**

факультету Алла Череп. Вона привітала учасників круглого столу та окреслила його завдання: *«Ми повинні разом створити умови для національної безпеки нашої держави. Тому через взаємодію бізнесу, науки та освіти маємо*

вирішити питання і запропонувати механізми, які допоможуть упроваджувати інноваційні наукові розробки у виробництво, аби вирішити господарські проблеми України».

Від імені ректорату ЗНУ учасників круглого столу

привітав в.о. проректора з наукової роботи **Геннадій Васильчук**. Він зазначив, що проведення таких заходів надає нашому вишу додаткового стимулу в його прагненні стати європейським навчальним закладом: *«Спільні*

зустрічі за участі міжнародних фахівців вкрай потрібні – вони демонструють, що суспільство наше сильне, консолідоване і здатне об'єднати зусилля науки, освіти та бізнесу задля процвітання держави!».

Окрім того, на думку Геннадія Миколайовича, важливо, аби наука набула прикладного характеру. У цьому питанні економічний факультет ЗНУ є трампліном інноваційних та інтеграційних ідей в економіку нашого регіону та України в цілому.

Під час роботи круглого столу доповідачі проаналізували економічну ситуацію у Запорізькому регіоні та в Україні, представили результати діяльності їхніх установ і підприємств і запропонували заходи, спрямовані на взаємодію різних секторів господарювання, з метою підвищення ефективності економічної діяльності. Так, професор Алла Череп виступила з доповіддю «Нові інституції впровадження інновацій як інструмент інтеграції освіти, науки і бізнесу». У своєму виступі вона зазначила, що українське суспільство на сучасному етапі його розвитку потребує створення нових

інститутів, які б сприяли реалізації інноваційних впроваджень з метою розвитку сфери бізнесу і економічної галузі. Ними мають стати так звані «Індустріальні парки». Їх позитивний і ефективний вплив сьогодні демонструють такі країни, як Китай і

Туреччина, економіка яких стрімко розвивається. На території Запорізької

області за ініціативи ЗОДА започаткований подібний проект за участі науковців ЗНУ. Його реалізація має сприяти відновленню алюмінієвого виробництва на території Запорізького регіону, створення сприятливих умов для інвестицій у машинобудівну галузь тощо.

Про можливість співпраці та інвестицій банківського капіталу у розвиток індустріальних парків мова йшла під час обговорення доповіді **директора Запорізького регіонального управління ПАТ КБ «ПриватБанк» Віктора Остапенка**. Варто зазначити, що за рейтинговими підрахунками представників економічного факультету, «ПриватБанк» визнаний кращим роботодавцем для випускників ЗНУ. Віктор Іванович розповів про новітню розробку фахівців його установи – «Онлайн-практика у ПриватБанку». За допомогою цієї програми майбутні фахівці з економіки можуть отримати навички роботи банківського працівника: для цього необхідно пройти 2-місячний теоретичний курс і виконати практичні завдання. За результатами онлайн-практики її учасники отримують сертифікати, а кращі з них – ще й цінні подарунки. Про розробку ресурсозберігаючих технологій у виробництві спеціальних сталей та про результати співробітництва ЗНУ з підприємствами металургійної та машинобудівної галузі розповів присутнім **завідувач кафедри прикладної фізики Валерій Міщенко**. Реальний економічний ефект від такої співпраці склав 508 мільйонів гривень.

Присутні вітали оплесками виступ гостя ЗНУ – віце-президента Академії економічних наук України Миколи Білопольського. Усю увагу учасників круглого столу він сконцентрував на необхідності спрямувати зусилля наукової спільноти й загалом суспільства не лише на реформування економічної галузі, а й на продукування принципово нового світогляду на процеси та розвиток усіх сфер людської

життєдіяльності й виробництва аби запобігти глобальній катастрофі, яка загрожує людству.

В обговоренні питань економічної взаємодії взяв участь **вчений секретар Президії АНВО України д.і.н., професор Володимир Ляхоцький**, який акцентував увагу учасників круглого столу на необхідності і доцільності залучення науковців різних галузей знань до вирішення проблеми інтеграції освіти, науки і бізнесу та участі в даному процесі Академії наук вищої освіти України.

Питання місцевого самоврядування та економічних перетворень розглянули **директор Економіко-гуманітарного інституту ЗНТУ Петро Гудзь та керівник Центру екологічної культури в Запоріжжі Наталія Пічкур. Магістр Економічно університету в Катовіцах (Польща) Олексій Міняйло** присвятив свій виступ темі «Розвиток ринків альтернативної енергії в Польщі». Доповідь викликала хвилю жвавого обговорення. Під час засідання з доповідями та пропозиціями також виступили інші представники економічного факультету ЗНУ, запорізьких ВНЗ та підприємств. У результаті спільної взаємодії науковців та представників бізнесу була вироблена концепція, спрямована на розробку спільної стратегії взаємодії в різних галузях господарювання задля сприяння інвестуванню, впровадженню інноваційних технологій у виробництво і створенню нових робочих місць, а відтак - економічному зростанню Запорізького регіону і України.

2. На протязі 2014 року Дудар Т.Г. здійснював керівництво бюджетною науковою темою: «Обґрунтування стратегії сталого розвитку аграрної сфери і функціонування агропродовольчого ринку в умовах розвитку ринкових відносин». Державний реєстраційний номер 0110U008607 (термін завершення теми 2015 р.).

Боголіб Т.М. здійснювала керівництво бюджетною науковою темою: «Механізм фінансового забезпечення розвитку вищої освіти і науки в умовах розвитку інноваційної економіки».

3. Приділяючи значну увагу пошуку нових та удосконаленню діючих форм організації наукової діяльності, науковцями економічного відділення інноваційні розробки подаються через участь у грантових програмах, а саме Боголіб Т. М.

- Участь у грантовій програмі РФФД «Протидія корупції в країнах СНД» спільно із Саратовським державним університетом.

- Участь у грантовій програмі РФФД «Системи управління трансформаційних економік» спільно із Науково – дослідним інститутом систем управління РФ.

- Участь у грантовій програмі ЄС «Східне партнерство», «Соціальні та культурні традиції білоруського та українського народу» спільно із Білоруським державним університетом.

- Участь у грантовій програмі ЄС «Східне партнерство» «Соціально-економічні аспекти регіонального розвитку країн Центральної та Східної Європи» спільно із Університетом Миколи Коперника, Польща, Торунь.

4. Продовжується співробітництво з провідними навчально-науковими закладами Європи: Катовіцький економічний університет; Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині (Польща)- Запорізький національний університет та Дніпропетровський державний аграрний університет- з університетами штату Вірджинія (США), Молдавським національним інститутом екології, Університетом м. Руссе (Болгарія), науково-дослідними установами Росії та Білорусії, Нідерландів, Франції та Китаю. Така співпраця дозволила за економічним напрямом на базі Дніпропетровського державного аграрного університету провести 2 Всеукраїнських і регіональну наукову конференцію; Запорізькому національному університету- 2 міжнародні науково- практичні конференції.

5. Академіки економічного відділення АН ВО України за звітній період взяли участь у 44 Міжнародних науково- практичних конференціях, Всеукраїнських конгресах і наукових зборах вчених, а саме:

Дудар Т.Г. прийняв участь у 7 Міжнародних наукових конференціях, Всеукраїнських конгресах і наукових зборах вчених, Боголіб Т.М.- 4; Вінніченко І.І.- 2, Диба М.І.- 8, Курило Л.І.- 4, Кредісов А.І.- 1, Липук В.В.- 8, Марцин В. С.- 2, Череп А.В.- 8, на яких зроблено доповіді відносно мікро-, мезо- та мікроекономічної стабільності економік країн світу та України. Позитивним є те, що дані наукові заходи проходили як в Україні, так і Російській Федерації, Польщі, Білорусії, Чехії, Німеччині, що дозволило Академікам обмінятися досвідом із нашими колегами за кордону.

6. Позитивним є публікації статей Академіків економічного відділення Академії наук ВО України у фахових наукових журналах, включених до переліку ВАКу, таких статей опубліковано- 47, а саме: Боголіб Т.М.- 3, Вінніченко І.І.- 7, Диба М.І.- 5, Дудар Т.Г.- 4, Курило Л.І.- 5, Кредісов А.І.- 1, Липчук В.В.- 7, Марцин В. С.- 3, Череп А.В.- 12, що дало змогу апробувати результати наукових досліджень і донести їх до наукової спільноти.

Академіки економічного відділення мають публікації в наукових журналах, включених до міжнародних наукометричних і реферативних баз- 24, а саме Боголіб Т.М. у 2014 р. має таких публікацій- 13, Диба М.І.- 1, Курило Л.І.- 4, Липчук В.В.- 1, Череп А.В.- 5, що є підтвердженням креативного підходу до вирішення економічних проблем на міжнародному рівні.

7. Маючи значний науковий потенціал; високий рівень науково-методичної роботи, викладання дисциплін Академіки передають свій досвід студентам, підготувавши 25 навчальних посібників, підручників та монографій, а саме: Боголіб Т.М. підготувала 4 навчальних посібники, в т.ч. 1 видано за кордоном, 5 монографій; Вінніченко І.І.- 1 монографію; Диба М.І.- 1 монографію; Дудар Т.Г.- 1 навчальний посібник; Курило Л.І.- 1 монографія; Кредісов А.І. підготував матеріал для 1 підручника; Липчук В.В.- 2 монографії; Марцин В. С.- 4 монографії; Череп А.В.- 4 навчальних посібники і 1 підручник, який видано в Польщі.

8. Наукові школи формують еліту держави, забезпечуючи науковий підхід до розробки методів, методик та методології управління всіма економічними процесами в період глобалізації та використання інструментарію задля поєднання навчального процесу, наукових досліджень і комерціалізації наукових результатів та реалізації їх у виробничі сфери через сталий розвиток територій. Академіки Вініченко І.І., Череп А.В. очолюють наукові школи «Конкурентоспроможність аграрних формувань», та «Ефективність діяльності суб'єктів господарювання, регіонів і держави», що дозволило розробити організаційно-економічного механізму підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки України та методологічні засади оцінки ефективності діяльності кластерних об'єднань підприємств, промислово-фінансових груп на засадах реінжинірингу.

Робота наукових шкіл дозволяє залучати студентів до наукової діяльності. У 2013-2014 н.р. переможцями Всеукраїнського конкурсу МОН України студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук:

у ДДАУ стали 7 чоловік, у конкурсі «Інтелект-Творчість-Успіх» стали 3 чоловіки.

у ЗНУ – 13 переможців Всеукраїнського конкурсу МОН України студентських наукових робіт з економіки, 3 переможці олімпіад з економіки, 1 переможець обласного конкурсу для обдарованої молоді, 1 переможець конкурсу «Завтра UA».

9. Академіки економічного відділення АН ВО України керують аспірантами і докторантами, а саме: Боголіб Т.М.- 2, Вінніченко І.І.- 3, Діба М.І.- 5, Дудар Т.Г.- 3, Курило Л.І.- 1; Кредісов А.І. – 1, Липчук В.В.- 5, Марцин В. С.- 1, Череп А.В.- 5.

10. З метою формування науково-дослідної роботи в університетах Академіки працюють в спеціалізованих вчених радах по захисту докторських і кандидатських дисертацій, а саме:

Боголіб Т.М.- Д 26.055.03 у Київському національному торговельно-економічному університеті — заступник голови вченої ради;

Вініченко Ігор Іванович член спеціалізованої вченої ради К 08.804.01 зі спеціальності 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності),

Диба М.І.- в спецрадах Д 26.853.01 ДННУ "Академія фінансового управління" Міністерства фінансів України, 26.006.04 "Київський національний економічний університет ім.Вадима Гетьмана";

Дудар Т.Г. - із спеціальності 08.00.04 – “Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) в Тернопільському національному економічному університеті,

Курило Л.І. - Член спеціалізованої вченої ради К 26.129.02 по захисту кандидатських дисертацій по спец. 08.00.03 в Академії муніципального управління (до 30.05.2014); Член спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 08.00.03 в Криворізькому національному університеті;

Кредісов А.І.- Член Спеціалізованої ради по захисту докторських та кандидатських дисертацій в ІМВ Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Марцин В. С.- Член спеціалізованої Вченої Ради по захисту докторських дисертацій Д.35.0501.01 при Львівському Національному університеті імені Івана Франка;

Череп А.В.- Голова спеціалізованої Вченої Ради по захисту кандидатських дисертацій із спеціальності 08.00.04 – “Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) в ЗНУ та Член спеціалізованої Вченої Ради по захисту докторських дисертацій Д.35.0501.01 в ПНТУ.

11. Працюють як члени редколегій наукових видань:

Боголіб Т.М.- Головний редактор збірника наукових праць «Економічний вісник університету», включеного до переліку ВАК України;

Член редакційної колегії наукового журналу «Экономический бюллетень НИЭНИ Министерства экономики Республики Беларусь»; Член Міжнародної ради редакційної колегії наукового журналу, включеного до РИНЦ, ВИНТИ РАН «Вестник Кемеровского университета. Серия: Экономические науки»; Член редакційної ради наукового журналу «Equilibrium» Університету імені Миколи Коперника (м. Торунь, Польща), включеного до міжнародної наукометричної бази даних Scopus; Член редакційної колегії збірника наукових праць «Вісник Запорізького національного університету», Серія: «Економічні науки».

Дйба М.І.- "Економіка і підприємництво"; "Міжнародна економіка"; "Фінанси, облік і аудит".

Дудар Т.Г. – Наукового журналу “Вісник ТНЕУ”, видання Тернопільського національного економічного університету; Всеукраїнського журналу “Інноваційна економіка”; Наукового журналу “Аграрна економіка”, видання Львівського національного аграрного університету.

Курило Л. І.- заступник головного редактора міжнародного науково-виробничого журналу «Економіка АПК»

Кредісов А.І.- журналу «Економіка України».

Череп А.В.- Головний редактор збірника наукових праць «Вісник університету», Серія: «Економічні науки», включеного до переліку ВАК України; Член Ради наукової Міжнародного Конгресу молодих науковців (Катовіце, Польща), Член редакційної колегії збірника наукових праць «Економічний вісник університету», включеного до переліку ВАК України.

12. Академіки керують науковою роботою магістрів з економіки, менеджменту, фінансів і правового забезпечення агропромислового виробництва, підприємств та суб’єктів господарювання; магістерськими програмами по підготовці фінансистів кредитних установ.3. З метою підготовки висококваліфікованих фахівців, Марцин В. С. у 2014 р. розробив програму підготовки магістрів з фінансової безпеки та податкового менеджменту.

Готують навчально- методичні комплекси, методичні рекомендації до друку, відгуки на автореферати кандидатських і докторських дисертацій.

Виступають офіційними опонентами по кандидатських і докторських дисертаціях.

13. Дудар Т.Г. Упродовж 2014 р. плідно співпрацював з науковими центрами Польщі, Німеччини з питань аграрної економіки; Череп А.В.- з економічним університетом м.Катовіце (Польща) є членом оргкомітету XXXIII конференції «Іновації в економіці», з Вармінсько- Мазурський університет в Ольштині (Польща) є членом оргкомітету конференції «Управління людським потенціалом»

14. Академіки беруть активну участь у роботі науково-методичних комісій МОН, а саме: Боголіб Т.М. взяла участь у Четвертій Міжнародній виставці «Сучасні навчальні заклади-2014», підготовка номінації, золота медаль, Марцин В. С.- розробив практичні аспекти реалізації операцій податкового менеджменту в організації системи оподаткування.

15. Академіки ведуть активну громадську роботу, а саме:

Дудар Т.Г. упродовж 2005-2014 рр. очолює Тернопільське регіональне відділення АН ВО України і налагодив злагоджену його роботу, шляхом залучення відомих вчених різних галузей академіків АН ВО України до продуктивної наукової і освітньої роботи, організації спільних науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів з проблем адаптації вищої освіти до світових стандартів.

Вінніченко І.І. очолює Дніпропетровське регіональне відділення АН ВО України і направив роботу на інвестиційну привабливість та результативність наукової роботи, та об'єднання її зусиль з виробництвом.

Липчук В.В. брав участь в навчанні керівників органів місцевого самоврядування з питань сільського розвитку.

Марцин В. С.- Член Ради з економічних питань управління економіки і торгівлі Львівської Обласної Державної Адміністрації.

Череп А.В. член обласної координаційної Ради економічних реформ.

16. Академіки мають визнання в суспільстві, а саме:

Дудар Т.Г.- удостоєний почесною відзнакою Національної академії аграрних наук України;

Череп А.В.- Почесна Грамота Запорізького національного університету.

Академік- секретар
відділення економіки

Академік АН ВО України:

Дякую

А.В.Череп